

Szerkesztőségi iroda:  
Nagybecskerek,  
Zápolya-utca 1-ső szám,  
hová a lap szellemi részét illető  
minden közlemény intézendő.  
Kiadóhivatal:  
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája  
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.  
hová a hirdetések, az előfizeté-  
sek és a lap szétküldésére vo-  
natkozó felszólalások intézendők.  
Telefon 21. szám.

# TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felölös szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:  
Egész évre ———— 24 kor.  
Félévre ———— 12 .  
Negyedévre ———— 6 .  
Egy óra ———— 2 .  
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el  
Azonkívül az összes hirdetési  
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével  
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1902.

XXXI. évfolyam. 281. szám.

Kedd, december 9.

## A közigazgatási bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, december 9.

Torontárvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta rendes havi ülését dr. Vincze Erő helyettes-alispán elnöklésével. Az ülésen résztvettek:

Poroszkay Béla m. főügyész, Tóth István kir. tan. pénzügyigazgató, dr. Pacséri Károly kir. tanfelügyelő, Faur Kornél áll. építészeti hivatal főnöke, dr. Plechl Szilárd m. főorvos, dr. Wiedorn Adolf kir. ügyész, dr. Mihálovich Ödön árvaszéki elnök, Faragó János pancsovai kir. segéd-tanfelügyelő, Babics József, Steinitzer Géza, dr. Mangold Samu biz. tagok, Rigó István, Bielek Antal, Szilágyi Albert, Balázs Iván, Filkovic Boldizsár, Strósz Béla, Hertelendy Ferenc előadók.

Dr. Vincze Erő h. alispán üdvözi a bizottsági tagokat s bejelenti, hogy megnyerte a belügyminiszter külön felhatalmazását, hogy a közig. bizottság ülésén elnökölhessen. (Éljenzés.)

Bejelenti továbbá hivatalosan azt a közismeretű örvendetes tény, hogy a király dr. Dellimanics Lajos alispánt nevezte ki Torontárvármegye főispánjává. (Éljenzés.) Indítványozza, hogy a közig. bizottság e feletti örvendetes érzéseinek adjon jegyzőkönyvileg kifejezést és dr. Dellimanics Lajos főispánt üdvözölje.

Az indítványt a bizottság egyhangú lelkesedéssel elfogadja:

Ezután áttért a bizottság a napirendre.

Tóth István kir. tan. pénzügyigazgató havi jelentésében előadja, hogy a múlt év végével hátralék 31,618.843 korona 05 fillér, a folyó évi adótarozásnak és utólagos előírásnak I—II. évnegyedi esedéke 8,640.868 kor. 18 fillér. Összes tartozás 11,802.711 korona 23 fillér. Töröltetett 415.845 korona 46 fillér. Megállapított tartozás 11,386.865 kor. 77 fill., befizetés 8,120.462 korona 59 fillér, mutatkozik hátralék 3,266.403 korona 18 fillér, vagyis az összes tartozásnak 28% a. Összehasonlítás szerint a folyó évi november havi befizetés 75.395 korona 90 fillérrel, a folyó évi január—november havi befizetés pedig átlagosan 414.451 korona 34 fillérrel kedvezőbb, mint a múlt év hasonló időszakában teljesített befizetések voltak. Hadmentességi díjba a múlt év végével hátralék 299.813 korona 84 fillért, a folyó évi haddij tartozásnak és utólagos előírásnak esedéke 197.652 korona 89 fillér, összesen 497.466 korona 83 fillér. Törlés 4804 korona 69 fillér. Megállapított tartozás 492.662 korona 04 fillér. Befizetés 143.643 korona 21 fillér. Hátralék 349.018 korona 83 fillér, vagyis az összes tartozásnak 71% a. Összehasonlítás szerint a folyó évi november havi befizetés 12.805 korona 46 fillérrel nagyobb, a folyó évi január—november havi befizetés pedig 29.567 korona 96 fillérrel nagyobb, mint a múlt év hason időszakában elért befizetések voltak. A múlt november hóban egy esetben fizetési halasztás, 34 esetben időleges házadómentesség engedélyeztetett.

A pénzügyigazgató javaslatára a közig. bizottság Müller József nagykikindai városi tanácsost az adóügyek rendellenes kezelése miatt 20 korona pénzbüntetésre ítéli.

Dr. Pacséri Károly kir. tanfelügyelő havi jelentése a következő:

Nagy Elvira törökkanizsai és Ehling Eliz százbonyhai áll. tanítónők kölcsönösen áthelyeztettek, Cseh Károly és neje lázárfalvi áll. el. iskolai tanító illetve tanítónő a lazonyi, Gramma Aurél és neje felsővárosi áll. tanító illetve tanítónő és Weltsch János partosi áll. tanító a lázárfalvi áll. elemi iskolához helyeztettek át. Magyar János zombolyai magán elemi iskolai tanító a zombolyai áll. elemi iskolához tanítónővé neveztetett ki. Kleiner Laura kapnikbányai áll. elemi iskolai tanítónő a tor.-szécsányi áll. elemi iskolához helyeztetett át hason minőségben. A vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak folyó évi november hó 26-án 81099. sz. a. kelt rendeletével Keleméri Béla szerbnagyszentmiklósi áll. polgári iskolai segéd-tanítót a folyó tanév végéig szolgálatára rendelte be a kir. tanfelügyelőséghez. Az elmúlt időszakban a kir. tanfelügyelő a következő kül-

szolgálatokat teljesítette: December 3-án Szerb-Padé községben ujon épült áll. elemi iskola épületét vizsgálta meg Fuchs István mérnökkel, az épület használatbavételének megállapítása végett. December 4-én Zsombolyán az ottani áll. segélyezett községi polgári fiúiskolát látogatta meg a tanfelügyelő s az állami elemi iskola tantestületével értekezletet tartott. December 5-én a zombolyai r. kath. polgári leányiskolát látogatta meg s ugyanaznap este a szerbnagyszentmiklósi községi iparostanonc-iskolát, december 6-án a sándorházai községi el. iskolát látogatta meg. Ugyanaznap délután Ujhelyen a községi képviselőtestülettel tárgyalt az ottani új áll. elemi iskola ügyében.

Faragó János Pancsova és környéke népoktatási ügyének vezetésére kirendelt kir. s-tanfügyelő havi jelentésében elmondja, hogy a kultuszminiszter Obradovic János okl. tanítót az idvori községi elemi iskolához rendes tanítói minőségben kinevezte. A dobricai áll. és községi iskolákat ragályos betegség miatt bizonytalan időre bezárták. Andrejevics Jęfta crepájai községi iskolai tanító megrongált egészségének helyreállítása céljából 4 havi szabadságot nyert, a tanítás ideiglenes ellátására pedig Novakovic Olga okl. tanítónő küldetett ki. Korsós Etelka tor.-vásárhelyi községi tanítónő állomásától lemondván, a tanítás ideiglenes ellátásával Engels Éva okl. tanítónőt bízták meg. Franzfelden az ottani állami elemi iskola tantestületi ifjusági egyesületet szervezett, mely működését már meg is kezdte. Az elmúlt hónapban meglátogatta a tanfelügyelő az antalfalvai állami és községi elemi iskolákat és az ottani állami gyermek-menedék-házat összesen 7 tanteremmel.

Faur Kornél a m. kir. áll. építészeti hivatal főnöke havi jelentése szerint a s-eged—temesvári—szász-sebesi közúton a hengerelt kőpályák megvédésére és javítására szolgáló kavicsos homok felülvizsgálata megejtetett. De mivel az anyag a felülvizsgálat alkalmával nem volt teljesen kiszállítva, a még hiányzó anyagra nézve újabb felülvizsgálat lesz. A kiszombori—aradi áll. közútra a f. évben házikezelés mellett kiszállított kavics felülvizsgálata megejtetett. Szintúgy megejtetett a versec—pancsovai állami közút 29—30. km. szakaszain létesített 2. és 3. számú áteresztők felülvizsgálata is. A módos—új-pécs—nagybecskerek—ittvarnoki, ittvarnok—törökbecsei és törökbecse—karlovai th. közútra és az ittvarnok—zombolyai megyeileg segélyezett vicinális közútra a f. évben kiszállított kavics felülvizsgálata megejtetett. A csene—billédi th. közút f. évi utépitési és hengerelési munkálatai teljesen befejeztettek. A törökkanizsa—kiszombori, nagykikinda—adai és valkány—zentai th. közutakon folyamatban levő hasonló munkálatok a beállott kedvezőtlen idő miatt be lettek szüntetve. Ugy az állami, mint a th. közutakon az utiszemélyzet időszerű munkálatokkal foglalkozott és kötelességének általánosságban megfelelt. Rudolfsgnád községben a postahivatal táviráddal egyesítettet és a forgalomnak f. é. november hó 10-én átadott.

Dr. Wiedorn Adolf kir. ügyész jelentése szerint a vármegye területén levő fogházakban a foglyok száma a következő: A nagybecskerekiben 61 férfi, 6 nő, a módosiban 5 férfi, 1 nő, a törökbecseiben 4 férfi, a nagykikindaiban 84 férfi 12 nő, a billédiben 4 férfi, a nagyszentmiklósiiban 41 férfi 4 nő, a törökkanizsaiiban 19 férfi 3 nő, a zombolyaiban 2 férfi 1 nő.

Dr. Plechl Szilárd m. főorvos havi jelentésében konstatálja, hogy a vármegye közegészségi viszonyai november hóban kedvezőbbek voltak, mint az előző hónapban s a ragályos betegségek, a kanyaró kivételével, apadtak. A beérkezett jelentések szerint a vörhenyeset 163, tifusz-beteg 21, difteritisz 9, kanyaró 140, hökhurut 5, gyermekágyi láz 2, fültő-mirigylob 4, bányahimlő 4 volt. Külön fölemlítendő, hogy több iskolát vörheny miatt be kellett zárni. Így: Zsombolyán, Sándorfalván, Bogároson, Szerb- és Német-Csanádon; kanyaró miatt: Alibunáron és Szerbnagyszentmiklóson. Az iskoláknak gyakori és hosszabb ideig tartó bezárása a tanügynek nagy kárára lévén, újból ajánlja a főorvos, hogy az iskolákban és óvodákban az óvintézkedések (fertőtlenítések) folyton megtéteessenek akár fordulnak elő ragályozások, akár nem, mert a nagy járványok után eszközölt hivatalos eljárás elégtelennek bizonyult. Így tehát az iskolákat részgálicos fürészporral dezinficiálni kell, a padlót

rendesen söpörni, a padokat, táblákat és ajtókilincseket pedig 5-százalékos rézgalic-oldattal meg kell mosni s azonkívül a falakat gyakrabban kell meszelni.

A közig. bizottság a főorvosnak a fertőtlenítésre vonatkozó javaslatát elfogadta s a kellő rendelkezéseket meg fogják tenni.

Végül a m. kir. főállatorvos jelenti, hogy a vármegyében az utóbbi időben pusztító ragadós száj- és körömfájás szűnőben van.

Ezután néhány kisebb jelentőségű ügy elintézésével az ülés véget ért.

## A munkásokért.

— december 9.

Örömmel üdvözlünk minden mozgalmat, melynek a célja a munkások között a magyar műveltség terjesztése. Derék dolgot művelt Bányai iskolaigazgató, mikor arra vállalkozott, hogy a fiatal munkásokat összetömörítse s arra ösztönözze őket, hogy szabad idejüket ismereteik bővítésére fordítsák. Értesüleink szerint Bányai ur itt főleg a 21 éven aluli munkásokra gondolt, mert hiszen az előhaladottabb koru munkásoknak meg van már a maguk egyesülete, mely mindazokat a szempontokat igyekszik megvalósítani, melyeket Bányai igazgató igen helyesen megjelölt.

A tegnapi értekezletről alábbi tudósításunk számol be:

A nagybecskereki iparosok tegnap délután 2 órakor a város ház nagytermében, Laube Péter iparhatósági elnök elnöklése mellett értekezletet tartottak. Az értekezletet Bányai Jakab állami népiskolai igazgató hívta egybe a célból, hogy egy létesítendő munkás-képző tanfolyam tervét a jelenvoltakkal közölje, s hogy az értekezleten megjelent mesterembereket felhívja arra, hogy segédeiket s munkásaikat jó szóval vegyék reá, hogy e tanfolyamot rendszeresen látogassák, annál is inkább, mivel ez reájok nézve semmiféle anyagi áldozatokkal nem fog járni, mert e létesítendő tanfolyam ingyenes lesz. Bányai Jakab ezután felszólja azon okokat, melyek őt s minden jobb érzésű s gondolkodó embert arra kényszerítettek, hogy az iparosok ügyét felkarolják s a munkások eddigi helyzetén változtassanak. Élénken festi a munkások helyzetét jelenlegi helyzetét s sajnálkozva emlékszik meg arról a tényről, hogy a fiatal iparosok mindezeideig még egyedüli szórakozó helye a kocsmahelyiség, ahol pedig tudvalevőleg sehol jó szót nem hallanak, ellenben a kicsapongó életmódra bő alkalmuk nyílik s így nem is csoda, ha az iparosifjuság már fiatal korában elzüllik s nemcsak erkölcsileg, de testileg is elsatnyul, elpusztul. Kifejti továbbá azt is, hogy ennek csak úgy lehet elejét venni, ha jó szóval s tettel oda igyelezkünk hatni, hogy a fiatal iparosokat a jó és helyes utra tereljük s bevezessük őket a társaséletbe, a társas összejövetelekre buzdítjuk, serkentjük őket, hol nemcsak durvaságot, de okos szót halljanak. Ezt pedig csak úgy lehet elérni, ha elméjüket kiműveljük s megtanítjuk őket emberül, nemesül érezni és gondolkodni és ami a fő, megövjük őket a rossz társaságtól. Ezt keresztülvinni lesz a célja az ujonnan alakuló iparosképző egyesületnek. Bányai ezután közli a tervet, mely szerint minden vasárnap és ünnepnapra, téli időben esetleg hetenkint kétszer is az elemi iskola valamelyik tantermében felolvasásokat s hasznos és az életbevágó kérdésekről előadásokat fognak rendezni. Jó könyveket fognak beszerezni, melyeket a fiatal iparoslegény ha figyelemmel elolvasta, nemcsak hogy jó erkölcsi oktatásokat merithet belőlük, hanem megszokja a szellemi életet is s így lassan bár, de annál biztosabban különböző hasznos ismereteket szerez s izlése is mindinkább tökéletesbedik, finomodik. S mindezen hasznos és jó dolgokhoz ingyen hozzájuthat, mert a szükséges könyveket s újságokat az alakító és választó tagsági díjakból fogják beszerezni. Megjegyzi továbbá, hogy eddig már is 19 alakító tag jelentkezett önként, kik egyenkint 20—20 koronát fizetnek az egyesület javára. Bányai igazgató ezután még egyszer megkéri a jelenvoltakat, hogy járjanak közbe, miszerint a tanfolyamot minél többen s minél szívesebben látogassák, mit az értekezleten megjelent mes-

terek szívesen megígérnek, egyszersmint közönetüket fejezve ki Bányai igazgatónak azért a lelkes odaadásáért, melyet az iparos osztály ki-művelésére fordít. Miután elhatározták, hogy e hó 21-én, tehát vasárnap, az ipartestület helyi-segeiben alakuló közgyűlést tartanak, a jelen-voltak szétszórtak.

### Ave Caesar!

— Dr. Dellimanics Lajos főispáni kinevezéséhez. —

Perceg a toll a koronás iven  
Királynak a keze járhatja rajt'  
Tollhegyen függ egy országrész sorsa  
Királyi kegy kit boldogít majd?!

Eldölt a kocka — szétfoszlott a kőd  
Szűkebb hazánkról eltűnt a homály  
Megtaposott hirneve arany kalaszát  
Nem fekszi meg többé a rozsdá, aszály!

Mert büszkén emelheti égnek a fejét  
Ki nem érdemelt gáncsot — sem haragos szót  
Vagy illeti babér a sereg vezérét  
Kit gyanyu bélyegzett mint árulkodót?!

Légy üdvöz vezérünk a vármegye élén  
Kit eddig is vértezett, jog, igazság  
Hiven követünk — hisz azonos benned  
A kötelességgel a „méltóság!”

Cikornya nélkül az egyenes szónak  
Barátja kivittad az elismerést  
Szavadba biznak — mint jó magyar ember  
Kerülve kerülöd a hízlegést.

Okos szót figyelemre méltatsz  
Szorgalmat, tudást nagyra becsülsz  
Megyéd javára ily uton haladva  
Isten is adja, hogy itt megvénülj!

K—n—r.

## H I R E K

### Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 4 óráig 10 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádifürdő egész nap nyitva marad.

— **Személyi hír.** Dr. Dellimanics Lajos főispán hivatalos ügyekben Budapestre utazott.

— **A városi tisztújítás.** Mint illetékes helyről értesülünk, a városi tisztújító közgyűlés dec. 22. és 23-ik napjain lesz, az alakuló közgyűlés pedig ezt megelőzőleg december 18-ikán.

— **Boldogasszony fogantatása.** Tegnap ünnepelte a róm. kath. egyház a szeplőtlenül fogantatott Boldogasszony ünnepét, mely alkalommal a nagybecskereki plébánia-templomban nagymise volt. A misét Szabó Ferenc apát-plébános mondotta Schipper János és Engel Ferenc segédlete mellett. A zenés-mise sorrendje a következő volt: Kempter D-dur miséje. Offertoriumra pedig Blesz Betti kisasszony énekelté meghatóan Limmer „Sancta Maria” című nagyhatású sopran-szólóját.

— **A nőegylet tisztelgése.** Azon alkalomból, hogy ő Felsőge kinevezte dr. Dellimanics Lajost Torontál vármegye főispánjává, a nagybecskereki jótékony nőegylet választmánya ma délből tisztelgett a főispán nemes lelkű neje-nél, ki évek óta nagy buzgósággal látja el a nőegylet elnöki tisztjét. A küldöttség szóoká Steinitzer Gézané volt, ki szép beszédben fejezte ki a nőegylet örömét a közelmúltban történt kinevezés felett, egyben arra kérve ő méltóságát, hogy a jövőben sem vonja meg az egylettől áldásos tevékenységét. Dr. Dellimanicsné meghatva mondott köszönetet a szívélyes gratulációért, megígérve, hogy úgy mint eddig, a jövőben is minden erejével azon lesz, hogy az egylet nemes hivatásának megfeleljen. A küldöttség lelkes éljenzéssel fogadta az elnököt ezen ki-jelentését.

— **Ev. ref. főgondnok.** Mint lapunkat értesítik, főgondnok választás lesz vasárnap, folyó hó 14-én d. e. 11 órakor a református egyházban. Főgondnokká minden valószínűség szerint Menczer Lipót, az egyház 40 éve hű munkása és segítője fog megválasztani és pedig egyhangulag, annyival inkább, mert Menczer Lipótot saját érdemein kívül még a most főgondnoki tisztségétől a hívek nagy bánatára önként visszalépő Zsiross

Lajos kuriai bíró s törvényszéki elnök is ajánlotta az őt többször is maradásra kért küldöttségeknek.

— **A közig. tanfolyam előadói a főispánnál.**

A közig. tanfolyam előadói kara vasárnap délből tisztelgett dr. Dellimanics Lajos főispánnál, hogy kinevezése alkalmából üdvözölje. Az előadói kar nevében dr. Végh Lajos igazgató-helyettes, aki a folyó tanévre az igazgatói teendők ellátásával bízott meg, mondott határos beszédet, melyre a főispán meleg hangon válaszolt, kiemelve, hogy bár a jövőben nem lesz igazgatója a tanfolyamnak, de új hivatalában is élénk figyelemmel fogja kísérni az előadói karnak általa mindig méltatott fontos hivatását.

— **Az orleánsi herceg Szegeden.** A Szeged város határában fekvő gyálai uradalomban, mely Szapáry Pál gróf tulajdona, érdekes és előkelő főúri társaság találkozott vasárnap délelőtt. A vendégek már szombaton délután és részben éjjel érkeztek Szegedre, ahonnan vasárnap reggel hosszú kocsisorban vonultak ki a vadászterületre. A gyálai rét, melyet a Tisza és annak régebbi holtága teljes szigetként vesz körül, pompás téli képet mutatott a folyton havazó időben. A vendégek között ott voltak: Fülöp orleánsi herceg, Metternich herceg, Platten gróf, Csekonic Endre gróf, Lipthay Frigyes báró, Flotow Jean báró, Mr. Mallet, Mr. Baey's Ludwig Gyula máv. elnök-igazgató, Latinovics Ernő és még számosan a vendégszerető házigazda jó barátjai közül. A társaság az uradalom alsó végén kezdte a hajtóvadászatot, melynek eredménye 1000-nél több nyul lett. A vadászat befejezése után ebéd következett a Szapáry-féle vadászcastélyban. A társaság vasárnap délután napalkonyatkor ismét behajtatott a városba és legnagyobb része a határai gyorsvonattal Sokor-Ujfalura utazott, ahol folytatta a vadászatot az ottani Szapáry-birtokon. Az előkelő vendégek ott töltötték a mai napot és az éj folyamán Szegeden keresztül a fővárosba utaztak.

— **Magyar növ. Butsek (Koszorovszky) István** csókai lakos, valamint kiskorú gyermekei: Josef, István és Mária családi nevének „Koszorus”-ra kért átváltoztatását a belügy-miniszter megengedte.

— **Vívóakadémia.** E hó 14-én, azaz vasárnap délután 5 órakor a városi színházban, rendezet színházi árak mellett, vívóverseny lesz. A vívóakadémia után pedig a kaszinó helyiségében táncmulatsággal egybekötött társas-estélyt fognak rendezni, melyre külön meghívók nem lesznek kibocsátva.

— **Bucsulakoma.** Említettük, hogy az osztrák-magyar bank főtanácsa Köhler Józsefet, a helybeli fiók derék főnökét saját kívánságára Székessé-ferhérvárra helyezte át. Ez alkalomból az ugynevezett „bur-asztaltársaság”, az egyetlen nagybecskereki egyesület, mely összetart, (talán azért, mert senkit sem köteleznek az alapszabályok, mivelhogy nincsenek) a távozó főnök tiszteletére szombaton este a kaszinó éttermében bucsulakomát rendezett, melyen mintegy 80-an vettek részt. Wagner Nándor hitoktató mondta az első felköszöntőt, szép szavakban bucsuztatva el a „család” távozó tagját. Köhler József meghatva mondott köszönetet az ovációért, arra kérve a becskerekieket, hogy tartsák meg szeretetükben. Az O.-M. Bank cenzorai nevében Lucsics Miklós mondott felköszöntőt a távozó főnökre. A társaság a legjobb hangulatban igen sokáig mulatott.

— **A tankerületi főigazgató jubileuma.** Platz Bonifác, a szegedi tankerület érdemes főigazgatójának tízéves főigazgatói és 30 éves papi és tanári jubileumát tegnap nagy fényvel ünnepelte meg Szeged város társadalma és a szegedi tankerület tanári kara. Az ünnepség már szombaton este kezdődött a Tisza-szállóban tartott ismerkedési estélyivel. Maga a tulajdonképeni jubileumi ünnepség pedig vasárnap a következő program szerint folyt le: Megnyitó beszédet mondott Cserép Sándor városi főgimnáziumi igazgató. Üdvözölő dalt énekelt az ifjuság ének-kara. A kerületi összes középiskolák igazgatói és tanárai nevében üdvözölő beszédet mondott Homor István áll. főreáliskolai igazgató. A Dugonics-Társaság üdvözlését tolmácsolta dr. Lázár György, a Dugonics-Társaság elnöke. A volt tanítványok nevében beszédet tartott dr. Rainer Ágost ügyvéd. Ezután Platz Bonifác nagyhatású beszédben köszönetet mondott az ünneplésért. Záró beszédet tartott Cserép Sándor városi főgimnáziumi igazgató. Végül az ifjuság

ének-kara a Himnuszt énekelte. Este a Tisza-szálló nagytermében ünnepi lakoma volt, melyen a tankerület összes igazgatói nevében: dr. Kreccs-méry Károly nagyikindai állami főgimnáziumi igazgató, a tankerület összes tanárai nevében: Kiss Lajos szegedi állami főreáliskolai tanár, Szeged szab. kir. város közönsége és tanácsa nevében: dr. Tóth Pál h. polgármester, a Dugonics-Társaság nevében: dr. Balassa Ármin, a szépirodalmi szakosztály elnöke mondott felköszöntőt. Ezekon kívül még számos felköszöntő hangzott el az ünnepség emelkedett hangulatban ért véget. A jubiláló főigazgatót levélben és táviratban is számosan üdvözölték, köztük. Desseffy Sándor csanádi püspök, Zsilinszky Mihály közokt. államtitkár, Nagybecskerek városa, Nagyikinda város tanácsa, stb.

— **Jegyzőválasztás.** Mint Dobricáról jelentik, a község képviselőtestülete f. hó 5-én egyhangú felkiáltással Nádasky György okl. jegyzőt választotta meg segédjegyzőül. A megválasztott boldogult Nádasky Dezső volt pancsovai törvsz. vizsgálóbíró fia.

— **A helybeli óvodák karácsonyfájához** adományokkal hozzájárultak: Dr. Klein Mór 2 korona, Knyaskó Lajos 2, dr. Brájer Lajos 2, Alföldy 3, Bronts 1, Lauka 1, Hadfy 1, Bugosits 1, dr. Kovács 1, Trifunác 1, Jeszenszky 1, Erdős 1, Menczer 1, Denkó 1, dr. Kuszling 1, dr. Végh 1, Olvashatlan 1, Reisz Adolf 1, Kaszovitz Salamon 1, dr. Steiner Gyula 1, Strasser Miksa 1, Haidigger Ödön 1, dr. Eibeschtz 1, Hirtenstein Márk 1, Hegedüs 1, Sajoviz 1, dr. Fried 1, Reich 1, Deutsch Alfréd 1, Rott Miksa 1, Temmer Sándor 1, Winter Fülöp 1, Frei 1, Löw 1, dr. Iványi 1, Mayer Henrik 1, Szávits Sándor 1 korona, Felsenstein 50 fillér, Olvashatlan 50 fillér.

— **Iparhatósági ülés.** Ma délelőtt 11 órakor dr. Grandjean József polgármester elnöklése mellett iparhatósági ülés volt. Ez alkalommal 3 kereskedői és 5 különböző mesterségekre vonatkozó iparengedélyeket adtak ki, ugyszintén 3 ipartörlesre vonatkozó kérelmezéseket is tárgyaltak. Az iparhatósági ülés tárgyát képezte még ezeken kívül néhány hiágási s több folyóügynek az elintézése.

— **Eljegyzés.** Grandjean Márta urhölgyet, a nagybecskereki hölgyvilág egyik legbájosabb és legműveltebb tagját, Grandjean Ede, Torontál vármegye nyug. árvaszéki ülnökének leányát e napokban jegyezte el Titsch Gyula, az Első Hazai Takarékpénztár tisztviselője.

— **A torontálmegeyi gazd. egyesület közgyűlése.** Említettük, hogy a torontálmegeyi gazd. egyesület dec. 14-ikén d. e. 10 órakor tartja rendes felévi közgyűlést Nagybecskereken. A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. Elnöki jelentés az egyesület 1902. évi működéséről. 2. Az alapszabályok 20. §-a értelmében megüresedett igazgató-választmányi tagsági helyek választás utáni betöltése. 3. Taglétszámi ügyek. 4. Jelentés az egyesületi pénztár és az egyesület kezelése alatt levő lótenyésztési és állattenyésztési alapok állapotáról. 5. Az alapszabályok 17. §-ának b) pontja értelmében a számvizsgáló-bizottság kiküldése az 1902. évi számadások megvizsgálására. 6. A számvizsgáló-bizottság jelentése az 1902. évi számadások megvizsgálásáról és javaslata a számadási felmentés iránt. 7. Az 1903. évi költségelirányzat megállapítása. 8. Miniszteri leiratok és társegyesületek megkereséseinek bemutatása. 9. Indítványok. — A közgyűlést megelőzőleg igazgató-választmányi ülés lesz a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki jelentés az egyesület 1902. évi működéséről. 2. Taglétszámi ügyek. 3. Jelentés az egyesületi pénztár, az egyesület kezelése alatt levő lótenyésztési és állattenyésztési alapok állapotáról. 4. Az 1903. évi költségelirányzat megállapítása.

— **A központi választmány ülése.** Dr. Dellimanics Lajos főispán a központi választmányt, miután az 1903. évre szóló névjegyzékek ellen benyújtott felebbezések fölött a m. kir. Kuria döntött, december 15-én d. e. 9 órára az alispáni kisterembe ülésre hívta össze.

— **Halálozások.** Georgievich Sándor, nyug. kir. járásbíró a Ferencz József-rend lovagja, december 4-ikén 70 éves korában Török-Kanizsán meghalt. Szombaton temették el nagy részvét mellett. — Rziha Károly, volt zombolyai gyógyszerész, f. hó 2-án Budapestben hosszas szenvedés után elhunyt. Holttestét Zombolyára szállították s itt temették el dec. 5-ikén általános részvét mellett. — Versecen szombaton halt meg az általános tiszteletnek és szeretetnek örvendő Kersch Foreria nővér, az ottani elemi népiskola tanítónője.

— **A tanfelügyelő Zombolyán.** Dr. Pacséri Károly, Torontál vármegye kir. tanfelügyelője a múlt héten Zombolyán időzött, mely alkalommal értekezletet tartott az áll. elemi

iskola tanítótestületével az új osztály felállítása által szükségessé vált osztálybeosztásról; meglátogatta továbbá a Jesuleum-intézet polg. leányiskoláját is, hol számos tantárgyból felletett a tanulókkal, megvizsgálta rajzaikat, írásbeli dolgozataikat és kézi munkáikat s úgy az előmenetel, mint a rend és tisztaság fölött, valamint a felszerelésre nézve is teljes megelégedését nyilvánította.

**A „Torontái kör” közgyűlése.** A budapesti „Torontái kör”, amely immár a miniszterium által jóváhagyott alapszabályokkal rendelkezik, f. hó 6-án tisztújító közgyűlést tartott, amelyen a tisztikar a következőképp alakult meg: Elnök ifj. Telman Sándor, alelnök Bodóczy Ágoston, titkár Strubert Jakab, főjegyző Pap Dezső, aljegyző Napholtz János, pénztárnok Brezovsky Emil, ellenőr Berezzy Géza, háznagy dr. Brezovsky Nándor. Választmány: Bundy János, Friedrich Jakab, Gerber Hugó, Gesztessy Ferenc, Neff András, Neuhaus József, Stadler Nándor, Stagelschmidt János, Tergy Ferenc, Thurner Tamás.

**Jubiláló tüzoltó-egyesület.** A toralmási önkéntes tüzoltó-egyesület csütörtökön, f. hó 3-án ünnepelte fennállásának 15-ik évfordulóját. Ez alkalomból ünnepélyes hálaadó istentisztelet volt, mely után a tüzoltók testületileg a község háza elé vonultak, hol Roos Vilmos községi jegyző igen szép és nagy hatást keltett beszéddel üdvözölte a község nevében a jubiláló egyesületet. Délben disztrakoma volt, melyen számos, lelkes felköszöntő hangzott el az egyesület alapítójára s parancsnokára, Popory József-re. Este táncvigalom rekesztette be a szép ünnepélyt.

**Tűzek a vármegyében.** Szerb-Ittebe község határában a napokban tűz ütött ki, mely Presko Czomja ottani lakos kunyhóját teljesen elhamvasztotta. A tűz Presko gondatlanságából eredt, ki a kunyhóban tüzet rakott s néhány pillanatra elávozott. A tűz mellett felhalmozott rőszeköttek meggyuladtak, melyektől aztán maga a kunyhó is kigyuladt s leégett. — Tolvádia község határában Mitru Vitályos ottani lakos szalmakazla gyuladt ki s porig leégett. A tűz keletkezését nem sikerült megállapítani, valószínű azonban, hogy a tűz gondatlanságból támadt. — Nagykömlös községében a minap Krajován András házat pusztította el a tűz, mely oly gyorsan terjedt tovább, hogy rövid idő leforgása alatt az egész tető már lángokban állt s a nagy lármaszóra elősiető szomszédok minden igyekezete, hogy a tűz tovább terjedését megakadályozzák, hasztalan volt. A ház teljesen leégett.

**Szomorú végzet.** Szomorú végzet sújtja a kikindai Fabró-családot. Mint ugyanis Nagy-kikindáról jelentik, a 62 éves Fabró Sándor minap reggel öngyilkos kézzel vetett véget életének. Egy héttel ezelőtt meghalt a felesége s azóta egyre azt hajtogatta, hogy nem tud a felesége nélkül élni, öngyilkos lesz és most végre is hajtott szándékát. Revolverrel kétszer egymásután a szájába lőtt és szörnyet halt. Az öngyilkos fiére volt Fabró pénzügyi titkárnak, aki mult évben lőtte főbe magát. Nehány hónappal ezelőtt pedig unokaöccsese, Stutz Jenő röpített golyót a fejébe.

**Megégett gyermek.** Tor-Torda községében, mint ottani levelezők írja, a napokban nagy szerencsétlenség történt. Makra István ottani lakos a minap kora reggel elindult hazulról, hogy munka után lásson. 4 éves Erzsé névű gyermekét pedig minden felügyelet nélkül hagyta. A leánya nem tudta, hogy mihez fogjon, játszózni kezdett az asztalon felejtett égő mécsessel. Játékának azonban nagyon szomorú vége lett, amennyiben a mécses feldúlt s a leánya ruhájára ömlött olaj meggyuladt, melytől aztán a ruha is tüzet fogott s a szerencsétlen gyermek oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy még aznap este sebeibe belehalt. A gondatlan apa ellen a hatóság megindította a törvényes eljárást.

**Hat fillér miatt.** Lucsin Lukács vándor kovács legény már pár hét óta ismeretséget kötött Zagorisek János szerb vándorló színésszel. Jó barátságban együtt vándorolva éltek, míg Német-Cernyára érve a községi korezmában az összeköltült vacsoránál jól be nem pálinkáztak; itt estefelé lefekvés előtt szóváltás támadt közöttük 6 fillér miatt, aminek verekedés lett a vége. A korezmában levő többi vándorló legények egyike szétválasztotta ugyan őket, de kis idő múlva újból összekaptak, s dulakodás közben Zagorisek egy bicskával úgy hasba szúrta Lucsint, hogy ez nyomban összeesett. Lucsin Lukácsot Zsombolyára a kórházba szállították, hol most haldoklik. Zagoriseket a csendőrség letartóztatta.

## Színház és művészet.

**\* Hangverseny.** Igaz öröme a zenekedvelő közönségnek, a „Nagybecskerei zenekedvelők egyesülete” hosszabb pihenés után szombaton hangversenyt rendezett a Korona-szálló dísztermében, mely a legjobban sikerült. Már az első számmal, Erkel Ferenc örökszépségű Hunyady nyitányával, tanujelét adta az egyesület annak, hogy a közönség esekély pártolása dacára is folyton halad. Pompás összjátékot produkáltak e hálás számban s derekasan rászolgáltak a hallgatóság tüntető tapsaira. Ezután Schnell Alfrédné, a bécsi konzervatorium pályadínyertes növendéke lépett a pódiumra, hogy eljátsza Moszkovszky „Valse brillante”-ját. Schnellné csakhamar meggyőzte a hallgatóságot, hogy nem mükedvelővel, hanem igazi művésznővel van dolgunk s a közönség gyönyörűséggel figyelte a művésznő szédületes technikáját, jóleső biztonságát. A szünni nem akaró tapsoknak engedve Schnellné, még eljátszotta Lisztnek Rigole'to-fantáziáját, melyet szintén zajos tetszésnyilvánítás követett. Reméljük, hogy ezentul többször lesz alkalmunk a művésznőt a hangversenyteremben hallgatni. Igen szépen játszotta a zenekar Mozart G. Moll szimfoniáját. Hamisítatlan zenei élvezetet nyújtott Jadassohn sextettje, melyet Ripka Gizella urhölgy és Schnell Alfrédné urnő zongorán, László Jenő és Kürschner Ignác urak hegedűn, Ripka Imre ur mély hegedűn, dr. Steinbach Béla ur gordonkán adtak elő. A derék művészgárdát élénk taps jutalmazta precíz játékáért. A műsor utolsó pontját Wagner híres „Zarándokok kara” képezte, melyet a zenekarral együtt Harmonia-egyesület adott elő. Teljes elismeréssel vagyunk mindkét egyesület művészi ambíciója iránt, de a kar oly óriási feladatot ró mindkét részre, melynek a legjobb mükedvelők is csak nagynehezen képesek megfelelni. A közönség az előadók igyekezetét biztató tapsokkal honorálta. A sikerült hangverseny első sorban Ripka Ármán karnagy érdeme, ki ezuttal is a nála megszokott körültekintéssel dirigált. A hangversenyt tánemulatlanság követte.

**\* Színész és bíró házassága.** Léva Sárka, akedvelt vidéki primadonna tegnapelőtt esküdt Szegeden örök hűséget Szoboszlay Zoltán István nagykikindai albiróval. Az egyházi szertartást a polgári házasságkötés előzte meg, amelynél Kéry Gyula hírlapíró és Polezner Zoltán hivatalnok voltak a tanúk. Léva Sárka házasságával megvált a színpadtól.

**\* Színészet Zsombolyán.** Mint említettük Deák Péter színtársulata dec. 4-ikén kezdte meg működését Zsombolyán a „San Toy”-val. Másnap a „Sabinnók elrablását” adta elő a társulat nagy hatással. A zsombolyai lapok általánosságban elismeréssel szólnak a társulatról s a közönség is nagy tetszéssel kíséri a társulat előadásait.

## TÁVIRATOK.

### Országgyűlés.

A képviselőház ülése december 9-én.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, december 9.

A képviselőház ma délelőtt Apponyi Albert gróf elnöklésével ülést tartott.

Lukács László pénzügyminiszter benyújtja a cukoradóra vonatkozó törvényjavaslatot. Azután átér a Ház az indennitási tárgyalására.

Hellebrand Géza támadja a kormányt, hogy az országgal tributumot fizetett Auszriának. Beszéde során tiltakozik az obstrukció vádja ellen. Azt mondja, hogy miniszterelnök legszebb tette az volt, midőn Bosznia okupációkor ellentétbe helyezte magát az akkori kabinet el Akkor át kellett volna mennie az ellenzékhez.

Kubik Béla: De inkább a husos-fazékhoz ült.

Szell Kálmán: Nem igaz, bizonyítja muliam!

Kubik: Általánosságban mondtam.

Szell Kálmán miniszterelnök: Ugyis visszautasítom.

Kubik: Hát mégis mellette ül. (De-

rültség. Felkiáltások: Rendre.) Az indennitási javaslatot visszautasítja.

Molnár Józsiás hosszasan felsorolja a többség hibáit, mely szerinte csak szavazó gépekből áll. A nemzeti érületet szóló szerint csak az ellenzék képviseli. (Nagy zaj. Nincs privilégiumok a hazafiságra.)

Malatinsky után, ki az szintén indennitás ellen érvel, Lukács Gyula hozza fel a Kossuth-párt elesélt frázisait. Nagy zajt kelt beszédének az a paszusa, melylyel azt állítja, hogy a kormány-párt azért nem működik a nemzet érdekében, mert Bécshez és azon családhoz ragaszkodik, mely a nemzet érdekében mit sem tesz. (Nagy zaj és ellenmondás.)

Elnök tiltakozik az ellen, hogy az uralkodó családot a vilába bevonják.

Urai: Hát nem igaz?

Elnök: Ne feleselgessen!

Lukács Gyula végül kijelenti, hogy nem fogadja el a javaslatot.

Urai Imre tiltakozik az ellen, hogy az elnök iménti közbeszólására azzal aposztrofálta, hogy ne feleselgessen Ugyanilyen értelemben szólalt fel Ugron Gábor is.

A képviselőház végül egyszerű felállással elfogadta a miniszterelnök azon indítványát, hogy az ülések az indennitás vita befejezéséig 3 óráig hosszabbtassanak meg.

### A király egészsége.

Budapest, december 9. (A „Torontál” eredeti táv.) Bécsből jelentik: A király állapotában a javulás most már tartós és határozott, úgy, hogy a hét végén Schönbrunból visszatérhet Bécsbe.

### Az indennitás vitája.

Budapest, dec. 9. (A „Torontál” ered. táv.) Politikai körökben úgy vélekednek, hogy az indennitás vitája jövő héten véget ér. A függetlenségi és 48-as párt vitarendező bizottsága kijelölte ugyan eddig a szónokokat, de hír szerint nem fog akadályokat gördíteni a vita befejezése elé.

### A kisenői vadászatok vége.

Budapest, december 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) A kisenői udvari vadászatok vasárnap véget értek. József Ágost főherceg feleségével és Koburg Fülöp herceggel hétfőn reggel visszautazott Budapestre. A fejedelmi vadászok igen meg voltak elégedve a vadászati eredményével.

### A szombathelyi halálos párbaj.

Budapest, dec. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szombathelyről jelentik: A legutóbbi vezetes pisztolypárbaj áldozatát, dr. Ernuszt Gézát hétfőn délután temették el óriási részvét mellett. A temetést, miután Ernuszt Géza tartalékos hadnagy volt, nagy katonai pompával végezték. Ernuszt ellenfeleit, Stieber Györgyöt a vizsgálóbíróság vasárnap, a vádtanács döntéséig, szabadon bocsátotta. A vádtanács hétfőn délután határozott és elrendelte Stieber újból való letartóztatását, amit a rendőrség nyomban foganatosított is. A rendőrség lefoglalta azokat a párbajpisztolyokat, amelyek egyenlőtlen hosszúak is így különböző lövőképességük van, ami elkerülte a segédek figyelmét.

### Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1902. december 9.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilo	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki új	70	0.—	0.—	80	7.95
Pestvidéki új	70	7.70	7.80	80	7.95
Bánsági új	70	7.50	7.70	80	0.—
Bácskai új	70	7.80	7.95	80	0.—
Rozs új	elsőrendű	70—75	6.55	6.70	
		—	6.35	6.55	
Árpa	elsőrendű	60—62	5.70	5.85	
	—	62—64	5.50	5.60	
Zal.	elsőrendű	64—66	0.—	0.—	
	—	39—41	6.65	6.75	
Tengeri ó	bánsági	—	0.—	0.—	
	másnéma	—	0.—	0.—	

Határidő-üzlet.  
 terek szívó  
 netüket fe  
 Budapest december 9. (A nagybecskere-  
 lelkes oda Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén  
 művelésér  
 hó 21-én árák többé-kevésbé emelkedtek. Déli  
 ségeibenrlatkor a következő árakat jegyezték :  
 voltak s

1902. áprilisra . . . . .	7.71—7.72
1903. áprilisra . . . . .	6.71—6.72
1904. májusra . . . . .	5.79—5.80
Zab (áprilisra) . . . . .	6.31—6.32

### Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Ervényes 1902. október hó 1-től.

#### Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versez, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 34 p.  
 Páncsováról: délután 5 óra 55 p.  
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.  
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zsombolyáról, Versezről, Alibunárról és Temesvárról: este  
 7 óra 15 p.  
 Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel  
 6 óra 28 p.  
 Páncsováról: reggel 7 óra 23 p.  
 Zsombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.;  
 este 6 óra 55 p.

#### Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zsombolya, Temesvár, Versezre: délután 4 óra 50 p.  
 Páncsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.  
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.  
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versez, Autfalva—Páncsova és Alibunára:  
 reggel 3 óra 33 p.  
 Zsombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 54 p.;  
 délután 5 óra 10 p.  
 Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt  
 11 óra 33 p.

## HIRDETÉSEK.

# Egy lakás

3 utcai, 1 udvari szoba,  
 zárt folyosó és mel-  
 lékhelyiségekkel,

továbbá

# egy lakás

3 utcai szoba, zárt fo-  
 lyosó és mellékhe-  
 lyiségekkel kiadó május  
 hó 1-ére Gizella-rak-  
 part 462. szám.

Bővebbet

Benkovich Mihály,

gyógyszerésznél.

Kitünő minőségű  
 styriai táblagyümölcs

kapható olcsó áron

Gutwein Vilmosnál,

Kinizsi-utca,  
 az izraelita-templommal szemben.  
 965—33

# Megnyilt

a Hunyady-(fő)-utcában (HELBOLD-féle házban)

## WÉHNER GYÖRGY

gyermekjáték- és karácsonyi ajándék-cikkek nagy-  
 választéku s kényelmesen berendezett árucarnoka.

Fényes kivilágítás.

89—4020

Tamásacz szabályozó és belvízvezető-társulat.

636/II. sz. 1902.

988—1.1

### Ertesítés.

A Tamásacz szabályozó és belvíz-  
 vezető-társulat által ezennel közhírré tétetik,  
 miszerint az 1902. évi december hó 15-ére  
 kilüszve volt társulati választmányi ülés,  
 valamint rendkívüli közgyűlés közbejött  
 akadályok miatt nem tartatik meg.

A közgyűlés újabb hatánapja annak  
 idején közhírré tétetni fog.

Párdány, 1902. évi december hó 8-án.

Elnök ur megbízásából:

Petrikovits Róbert,  
 társulati igazgató.

### Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomá-  
 sára hozni, hogy a **pénzügyi palotá-**  
**ban** ujonnan berendezett és a mai viszo-  
 nyoknak megfelelő

### — cipész-üzletet —

nyitottam, ahol a legjobb és legformásabb  
**csizmák és cipők** készíttetnek, ugmint:  
**díszmagyar**, angol lovagló, tisztí és vadász  
 csizmák; továbbá vivó, **Lawn-Tennis** cipők  
**gumi és crom** talppal, angol bakancsok  
 (Derby) és szalon cipők urak részére minden  
 kivitelben. Ugyisint minden tekintetben a  
 legdivatosabb és legformásabb női cipő  
 különlegességek egyedül nálam készíttetnek.

Ezen szakmában több évig részt Budapestben,  
 részint helyben egy elsőrendű cipésznél működtem.

Midőn üzletemet a n. é. közönség b. figyel-  
 mébe ajánlom, vagyok b. pártfogását kérve, kiváló  
 tisztelettel

Sántha Sándor,

932—30.6

cipész-mester, Nagybecskereken.

## Nyomdásztanulónak

jó házból való fiu felvétetik.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 951—x.5

### Kerestetik

egy kaucióval rendelkező, becsü-  
 letes egyén, ki a vasuton napon-  
 ként Nagybecskerekre érkező

tejet

átveszi és a városban a házakba  
 széthordja. A befolyó pénz min-  
 den hó 1-én elszámolandó. Évi  
 fizetés 600 korona.

Ajánlatok e hó 15-éig

Heitzmann Rezső

földbirtokoshoz, Tomasevá era, intézendők  
 (980—3.3)

Torontákármegye alibunári járás főszolgabírájától.

6617. kig. sz. 1902.

985—3.1

### Pályázati hirdetmény.

Az alibunári járáshoz tartozó Ilánca nagy-  
 községben nyugdíjazás folytán ürese-  
 desbe jött községi segédjegyzői állásra  
 pályázatot hirdetek s felkérem mindazokat,  
 kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy jegy-  
 zői oklevéllel és esetleg egyéb okmányok-  
 kal szabályszerűen felszerelt kérvényeiket  
 folyó évi december 20-áig hozzám nyujt-  
 sák be.

Később érkező kérvényeket figyelembe  
 nem vehetek.

Az állással 1000 korona fizetés és 150  
 korona lakbér van összekötve.

Alibunáron, 1902. évi december hó  
 1-én.

Radonits,  
 főszolgabíró.

## Elsőrendű tüzifa.

Valódi porosz

SZALON KÖSZÉN

a Wildensteinegen-Richterhof-féle bányából.

Legjobb faszén.

Kaphatók:

KURLÄNDER IMRE

fakereskedőnél

a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 89. sz.  
 Továbbá a fatelepen, Korona-utca 585/II. — Telefon 35. sz.

816—50.27

# Torontali h. é. vasutak és Temesvár—Módosi h. é. Vasut menetrendje.

Érvényes 1902. évi október hó 1-től.

Oda.				Nagy-Becskek—Zsombolya.				Vissza.			
V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	V.-v.
7015.* 7001. 7013. 7011.				1.				7002. 7012. 7014.*			
I-III. osztály								I-III. osztály			
			815	ind. Budapest-ny-pályaudvar (123.)	érk.	740					
			1146	„ Szeged (123.)	érk.	356					
				ind. Nagy-Kikinda (122.)	érk.	119					
			450	ind. Nagy-Becskek (2.)	érk.	934					
1138	333		456	érk. N.-Becskek-Bpart (2. 7.)	ind.	929					
1148	342		456	ind. N.-Becskek-Bpart (2. 7.)	érk.	919	715	628			
1158	351		506	Y Nagy-Becskek-Gytelep	érk.	910	705	618			
430			516	érk. Sándorudvar (2.)	ind.	901	655	608			
1159	352		517	ind. Pancsova (2.)	érk.	1213	920				
1222	405		532	ind. Sándorudvar (2.)	érk.	900	652	607			
1230	413		540	Lázárföld	érk.	848	639	564			
1238	421		548	*Pusztá-Kenderes	érk.	839	628	536			
1254	434		606	*Lajosmájer	érk.	831	620	528			
108	447		670	Y Szárcsa	érk.	819	607	515			
	603		932	érk. Szécsány (3. 4.)	ind.	805	551	500			
	601			érk. Versecz (3.)	ind.	505	280				
	647			Szamos (4.)	ind.		440				
	1017			Antalfalva (5.) (Szamoson át)	ind.		350				
	759			Alibunár (4.)	ind.		310				
		505	280	érk. Pancsova (2.) (Szamoson, Antalfalván át)	ind.		200				
		310	310	ind. Versecz (3.)	érk.		932				
		630	630	ind. Alibunár (4.)	érk.	1017					
14	456	758	680	ind. Szécsány (3. 4.)	érk.	757	540	454			
135	514	822	651	érk. Módos (6.)	ind.	738	519	433			
	724		905	érk. Temesvár-Józsefváros (6.)	ind.	527	235				
			235	ind. Temesvár-Józsefváros (6.)	érk.		905				
	430		706	ind. Módos (6.)	érk.	733	510				
	442		719	Mény	érk.	722	458				
	459		737	Párdány	érk.	710	445				
	512		752	Jánosföld	érk.	655	427				
	523		805	Ó-Telek	érk.	644	415				
	533		815	Óregfalva	érk.	636	406				
	544		828	Torontál-Ujvár	érk.	624	354				
	606		849	Csene	érk.	611	340				
	615		858	*Kunjácska	érk.	556	323				
	623		908	Kécsa	érk.	549	315				
	632		917	Klári	érk.	540	308				
	645		932	érk. Uj-Zsombolya (7.)	ind.	526	260				
	648		937	ind. Uj-Zsombolya (7.)	érk.	524	248				
	655		944	érk. Zsombolya (7.)	ind.	518	241				
	953		1238	érk. Szeged (123.)	ind.	147	1146				
	125 710		715	„ Budapest-ny-pályaudvar (123.)	érk.	700	830				
	817			„ Temesvár-Józsefváros (123.)	ind.		153				

\* Csak minden kedden, pénteken és vasárnapon közlekedik.

Oda.				Szécsány—Alibunár.				Vissza.			
Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.
7302. 7312.				4.				7311.			
I-III. osztály								I-III. osztály			
			333	ind. Nagy-Becskek-Bpart (1.)	érk.	715					
			333	„ Zsombolya (1.)	érk.	944					
			515	„ Temesvár-Józsefváros (6.)	érk.	905					
			523	ind. Versecz (3.)	érk.	932					
			524	ind. Szécsány (1. 3.)	érk.	590					
			532	Csott (3.)	érk.	591					
			532	Csott	érk.	520					
			547	*Bóka megállóhely	érk.	512					
			601	Jarkovác	érk.	456					
				érk. Szamos (5.)	ind.	440					
				ind. Pancsova (2.) (Antalfalván át)	érk.						
				„ Antalfalva (5.)	érk.						
				ind. N.-Becskek (2.) (Antalfalván át)	érk.						
				„ N.-Becskek (2.) (Antalfalván át)	ind.						
				„ Antalfalva (5.)	érk.	350					
				érk. Pancsova (2.) (Antalfalván át)	ind.	200					
				ind. Szamos (5.)	érk.	426					
				Dobricza	érk.	412					
				Ferdinándfalva	érk.	401					
				Ilánca	érk.	346					
				Kevi-Szöllős	érk.	333					
				Uj-Alibunár	érk.	317					
				érk. Alibunár	ind.	310					
				érk. Versecz (128.)	ind.						
				érk. Temes-Kubin (128.)	ind.						

## Keskenyvágányú vonal.

Oda.				Nagy-Becskek-Béga-Bpart—Zsombolya.				Vissza.			
Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.
7611. 7613.				7.				7612. 7614.			
I-III. osztály								I-III. osztály			
			358	ind. N.-Becskek-Bpart (1. 2.)	érk.	823	656				
			404	Német-utca	érk.	819	650				
			410	Ferencz-József-tér	érk.	812	644				
			415	Korona-szálloda	érk.	807	639				
			421	Temesvári-utca	érk.	801	633				
			427	Nagy-Becskek-Vánház	érk.	756	627				
			444	*Klekk megállóhely	érk.	737	608				
			449	Klekk	érk.	733	604				
			514	Katalinfalva	érk.	716	548				
			519	*Katalinfalva megállóhely	érk.	702	533				
			529	Béga-Szent-György	érk.	658	506				
			536	Ittvárnok-Rogendorf	érk.	636	506				
			611	Csösztelek	érk.	620	449				
			622	*Pálmájer	érk.	568	428				
			631	*Jánosmájer	érk.	550	419				
			655	Magyar-Czeruya	érk.	534	403				
			701	*Karolinamájer	érk.	521	360				
			708	*Leenamájer	érk.	514	343				
			726	Német-Czeruya	érk.	467	326				
			733	*Julianmájer	érk.	449	318				
			750	érk. Uj-Zsombolya (1.)	ind.	432	301				
			755	ind. Uj-Zsombolya (1.)	érk.	431	258				
			803	érk. Zsombolya (1.)	ind.	423	250				
			951	érk. Szeged (123.)	ind.	147	1146				
			125 710	„ Budapest ny. pályaudvar (123.)	érk.	700	830				
				„ Temesvár-Józsefváros (123.)	ind.		153				

**Jelmagyarázat.** \* Feltételes megállás fel- vagy leszálló utasok számára.  
**Megjegyzések.** 1. Az állomások neve mellett balról álló időadatok felülről lefelé, a jobbról állók pedig alulról felfelé olvasandók. — 2. Az indulási és érkezési idők középsőre az időre vonatkoznak. — 3. Az éjeli idő, esti 6 órától reggel 5 óráig, a percekkel jelölt számjegyeknek aiahuzásával van kitéve. — 4. A csatlakozó vonalak kisebb betűkkel vannak nyomtatva; a gyorsvonatok állókövetített csatlakozások időadataiban az órák vastagabb számjegyekkel vannak nyomtatva. — 5. Saját vonalak elágazási állomásainál zárójel közé tett szám mutatja az illető csatlakozó vonal menetrendjének sorszámát. — 6. A személyszállító vonatok részletes menetrendjét tartalmazó zsebkönyvecskék 30 fillért az állomásokon a kapusok, illetve a személyépítésznek kaphatók.

Oda.				Nagy-Becskek—Pancsova.				Vissza.			
Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.
7106. 7112. 7102.				2.				7101. 7114.			
I-III. osztály								I-III. osztály			
			650	ind. Budapest-nyug-pályaudv.(123.)	érk.	740	715				
			147 155	„ Szeged (123.)	érk.	359	1238				
				ind. Nagy-Kikinda (122.)	érk.	149	1075				
			823	ind. Nagy-Becskek (1.)	érk.		555				
			828	érk. N.-Becskek-Bp. (1. 7.)	ind.		560				
			837	ind. N.-Becskek-Bp. (1. 7.)	érk.	723	540				
			848	Y N.-Becskek-Gyártelep	érk.	714	529				
			859	érk. Sándorudvar (1.)	ind.	705	518				
			518	ind. Zsombolya (1.)	érk.		944				
			527	„ Temesvár-Józsefváros (6.)	érk.						
			505	ind. Versecz (3.)	érk.						
			805	ind. Szécsány	érk.		620				
			902	ind. Sándorudvar (1.)	érk.	704	514				
			917	Écska-Zsigmondfalva	érk.	653	500				
			956	Tomasovác	érk.	628	428				
			1014	Torontál-Ozora	érk.	606	401				
			1089	érk. Antalfalva (5.)	ind.	545	332				
			606	ind. Szamos (5.)	érk.		432				
			515	„ Alibunár (4.)	érk.		530				
			925	„ Szécsány (4.)	érk.						
				„ N.-Becskek (1.) (Szécsányon át)	érk.						
				ind. Temesvár-Jváros (6.) (Szécsányon át)	ind.						
			650								

Perlasz község előjáróságától.

4756. sz. 1902.

986-1.1

**Árverési hirdetmény.**

Perlasz község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező ugynevezett „Beló-Blata” halászat joga 2 évre, vagyis 1903. év január hó 1-től 1904. évi december hó 31-ig terjedő időre folyó évi december hó 20-án délelőtt 9 órakor a község házában tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatik. Feltételek a községi irodában megtudhatók.

Kelt Perlaszon, 1902. évi december hó 4-én.

Vuchetich,  
jegyző.

Kelics,  
bíró.

18.812. szám 1902.

982-3.2

**Pályázat.**

Rudolfsgrad községében 180 kor. fizetés és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjjal összekötött **községi szülésznői állás**, lemondás folytán üresedésbe jöven, felhívtnak mindazok, a kik ezen állásra pályázni óhajtanak, a magyar és német nyelvet szóval és írásban bírják, hogy felszerelt folyamodványaikat alólirotnál **f. évi december 25-ig** benyujtsák.

Kelt Nagybecskereken, 1902. évi december hó 4-én.

Daniel Ferencz,  
főszolgabíró.

Torontálmegye Melence községétől.

7841/I. 1902.

987-3.1

**Hirdetmény.**

Melence község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a községi vásári és piaci beszedési jog 1903. évi január hó 1-től számítandó egymásután következő 3 évre nyilvános árverés útján 1902. évi december hó 15-ik napjának d. e. 8 órakor bérbeadni fog.

Árverési feltételek mindenkor a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők.

Melencén, 1902. évi december 5-én.

Bodnár,  
h. jegyző.

Protity,  
bíró.

**R**emekirók  
Képes  
Könyvtára

**R**emekirók  
Képes  
Könyvtára

**R**emekirók  
Képes  
Könyvtára

**R**emekirók  
Képes  
Könyvtára

**A MAGYAR és a VILÁGIRODALOM KINCSESHÁZA**

a klasszikusok első és egyetlen magyar nyelvű szövegképes kiadása.

szerkesztője Radó A. a kiváló író és műfordító Kiadója LAMPEL R.

(Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udv. könyvkereskedés Budapest, VI., Andrássy-ut 21.

ötven diszes kötet, a klasszikusok arany dombornyomású arczképével.

évente legalább 6 kötetes sorozatokban jelennek meg.

bevezetéseit a legjelesebb magyar írók és esztétikusok készítik. Bevezetések szerzői: *Abrányi E., Alexander B., Ambrus Z., Angyal D., Bánóczy J., Balassa J., Beöthy Zolt., Dóczy L. báró, Endrődi S., Ferenczi Z., Haraszti Gy., Hegedűs L., Hevesi S., Ignórus Junius (Zilahy K. Béla), Kossuth F., Mikszáth K., Négyesy L., Palágyi M., Radó A., Rákosi J., Riedl Frigyes, Szász K., Váczy J., Váradi A.*

művészeti vezetője Hegedűs László festőművész.

illusztráló művészgárdája a magyar festőművészek legjobbjai, közel félezer egész oldalas eredeti illusztrációval gazdagítja a gyűjteményt.

elsőrangu külföldi művészek remek illusztrációinak egyedül jogosított reprodukcióit közli.

illusztráló magyar művészei: *Benczur Gy., Bihari Sándor, Csók L., Eder Gy., Feszty A., Garay A., Gergely I., Hári Gy., Hegedűs L., Jászai J., Jendrassik J., Karlovicsky B., Lotz K., Márk L., Mihálik D., Nagy Zs., Neogrády A., Olgyai F., Réthy L., Stein J., Székely B., Szlányi L., Telegdy L., Tull O., Udovary G., Vágó Pál, Wagner S. és Zichy M.*

első tizennégy kötete már megjelent.

I-II. kötete: Petőfi S. összes költem. Bevezette: *Ferenczi Z.*, Neogrády A., Telegdy L. és Tull O. képeivel.

III-IV. kötete: Kisfaludy S. összes költeményei. Bevezette: *Junius*, Neogrády Antal, Réthy Lajos, Telegdy László és Tull Ödön képeivel.

V. kötete: Shakspeare Remekai I. Coriolanus, Othello, Romeo és Julia. Bevezette: *Alexander B.* Gilbert angol művész képeivel.

VI. kötete: Molière Remekai I. A fősvény. Dandin Gy. A könyveskedők. Botesinálta doktor. Bevezette: *Haraszti Gyula* Kiváló francia művészek és Gergely Imre magyar festőművész képeivel.

VII. kötete: Tóth K. válog. költeményei. Bevezette: *Endrődi S.* Neogrády A., Telegdy L. és Tull O. képeivel.

VIII. kötete: Berzsenyi Dániel munkái. Sajtó alá rendezte: *Bánóczy József*. Bevezette: *Váczy János*, Gergely Imre, Mihálik D., Szlányi L., Telegdy L. és Tull O. képeivel.

IX. kötete: Madách I. válog. munkái. Bevezette: *Palágyi Menyhért*, Zichy Mihály illusztrációival.

X. kötete: Kossuth L. válog. munkái. Bevezette és sajtó alá rendezte *Kossuth F.* Rajzokkal és arczképekkel.

XI. kötete: Homeros Iliásza. Fordította és bevezette *Kemenes (Kempf) József*. Preller világhírű illusztrációival.

XII. kötete: Schiller költeményei. Fordította és bevezette *Dóczy Lajos*, Benczur Gyula, Lotz Károly, Wagner Sándor és számos külföldi festőművész illusztrációival.

XIII. kötete: Tóth Ede munkái. Bevezette: *Garay Ákos* festőművész képeivel.

XIV. kötete: Kisfaludy K. munkái I. Sajtó alá rendezte és bevezette *Bánóczy József*, Eder Gyula, Hegedűs László, Neogrády Antal, Stein János, Szlányi Lajos és Tull Ö. képeivel.

egyes kötetei külön-külön is kaphatók 6 korona bolti áron, a IX. és X. kötet kivételével.

első tizennégy kötet 3968 oldal (373 iv) és 256 művészi illusztráció. A legolcsóbb és legértékesebb házi könyvtár és házi képtár. Ötven vaskos kötet. Ára diszkótásban 250 kor. Megrendelhető csekély részletfizetésre a **Lampel-Wodianer-féle** és bármely más könyvkereskedésben. Megrendelésnél pontosan kikötendő a klasszikusok első magyar szövegképes kiadása.